

LISZT FERENC EGYHÁZI KÓRUSMŰVEI

A kórusművek megszületésének hátterében Liszt vallásos világnézete állt. Neveltetésében is sokat hallhattunk a ferences renddel való kapcsolatáról. Már Édesapja, Liszt Ádám 1795 szeptemberében a Pozsony melletti Malacka helység ferences kolostorában novicius lett. Itt ismerkedett meg és kötött életre szóló barátságot Wagner József ferences barátával, s bár maga elhagyta a rendet, kapcsolatát a renddel és hajdani novicius társaival megőrizte. Házaságkötése után fiát Franciscusnak kereszteltette. Liszt Ádám kolostori látogatásaira gyakran magával vitte a kis Ferencet és megmutatta neki a helyet, ahol lelki fejlődésének felejthetetlen éveit töltötte. Liszt Ferenc az apai nevelésnek is köszönhetően 1857-ben konfráter lett a pesti ferenceseknél. A Szekszárdi Misét 1848-ban Szaniszló ferences atyának dedikálta ezekkel a szavakkal: *„Kiváló Barátom! Bátorkodom Önnek ajánlani misémet. Fogadja ezt a gyenge ajándékot úgy, amint azt én Önnek felajánlom – szívből és szeretetteljesen – a mi Urunk, Üdvöztőnk Jézus Krisztusban! Az Ön hű és odaadó Liszt Ferencé.”*

Lisztet először az 1830-as évek elején foglalkoztatta komolyan az egyházzene megújításának problémája; utolsó alkotói korszakában az egyházzene reformja ismét érdeklődésének előterébe került. Zeneszerzői elképzelései ezúttal találkoztak a XIX. századi katolikus egyházzenei reform, az ún. „cecilianizmus” törekvéseivel. Lisztnek a Zeneakadémiára hagyományozott, jelenleg a Liszt Emlékmúzeumban őrzött kottatára – amelynek anyaga nagyrészt az 1860-as évektől haláláig terjedő időszakot öleli át számos olyan kiadványt tartalmaz, amelyeket a Cecília Egyesület adott ki Regensburgban az akkori évtizedekben. A zeneszerző bejegyzései, javításai arra engednek következtetni, hogy elmélyedt a kották zenei anyagában.

Liszt mentalitását és alkotói munkáját a mélységes hite és főként a humanizmusa befolyásolta. Ifjú korától alapvető elhivatottságának érezte az egyház zene megreformálását és a vallásos zeneirodalom új, magas színvonalú kompozíciókkal való gazdagítását. Nagyszabású oratóriumai és miséi megkomponálását követően 1860 után leginkább olyan kórusműveket írt, amihez nem kellett zenekari kíséret, elég volt csak az orgona, de még néha az is csak „ad libitum”. Erősen hatott Liszt zenei gondolkodására A Cappella Sistina előadói hagyománya is. 1862. január 3-án kelt levelében Liszt a Sistina fontosságát hangsúlyozva így ír Xavier Boisselot-nak:

„Ami Róma zenei életét illeti, a Sixtus-kápolna előadása köti le minden figyelmemet. Ott minden nagyszerű, emelkedett és fenséges, egészében véve és kisugárzásában is fennkölt. Minden vasárnap úgy hallgatom ezeket az énekeket, mint ahogyan az embernek breviáriumát kell olvasnia.”

1862. január 26-án pedig így számol be Hohenzollern–Hechingen hercegnek: „Ez idáig nem hallottam semmit, aminek meghallgatása arra készítetett volna, hogy különösebb figyelmet szenteljek neki, kivéve azonban Palestrinának és iskolájának miséit, amelyek fenséges és maradandó művészi értéke teljes mértékben érvényesül a Vatikán kápolnájában.”

Liszt Ferenc egyházi kórusművei közül néhány olyan orgonakiséretes és hangszerkiséret nélküli „a cappella” kórusművek részleteit mutatom be, melyeket a Szegedi Dóm Énekkarral adtunk elő Liszt születésének 200 éves jubileumi évében.

Liszt Salve regina kórusművét az SZTE JGYPK Argentus kórusa is többször énekelte. Ezt a kórusművet Liszt Mária istenanyaságának ünnepére komponálta, melyet a katolikus liturgiában január elsején tartanak.

© 1858

Salve Regina

für vierstimmigen gemischten Chor

Franz Liszt,
(Hohenzollern, 1842)

Sopran I/II
 Alt
 Tenor
 Bass

Andante

con più moto

Verlag: Breitkopf & Härtel, Leipzig
 Druck: Leipzig 1858
 Auftragskomponist: Franz Liszt
 Herausgeber: Breitkopf & Härtel, Leipzig

© 1858

Allegro

Andante

© 1858

Liszt Ave Maria (II.) orgonakiséretes kórusműve viszonylag könnyen megtanulható. Az orgona a második ütemben egy kvartszekszt akkordot játszik, amely egy romantikus szerkesztési mód.

Ave Maria II

a) für gemischten Chor mit Orgelbegleitung

820

Andante piú mosso. M. M. J. Ma. *Franz Liszt, Orgelbegleitung 1860.*

Sopran, Alt, Tenor, Bass, Orgel

Andante piú mosso. M. M. J. Ma.

Orgel

F. L. V. 11

821

F. L. V. 12

Liszt Ave Maria (I.) nehezebben megtanulható és inkább nagyobb létszámú énekarral előadható orgonakiséretes kórusmű.

Ave Maria I

a) für Vokal-Chor mit weltlicher Begleitung der Orgel

Franz Liszt, Orgelbegleitung, 1. Teil (1860)

Andante con moto. *Franz Liszt, Orgelbegleitung, 1. Teil (1860)*

Sopran, Alt, Tenor, Bass, Orgel, Pedal

Andante con moto.

Orgel

Pedal

F. L. V. 13

822

F. L. V. 14

90 2

FLY 10

91 (2)

FLY 10

Liszt Ave maris stella

Ave maris stella (91) 1

Andante sostenuto più lento meno

Franz Liszt (Komponist 1811-1886)

Sopran I
Sopran II
Tenor
Bass
Orgel

FLY 10

Andante sostenuto più lento meno

FLY 10

Letzte Bewegung d. expressivo **Tantum ergo** **Liszt Ferenc**

Soprano
Alto
Tenor
Bass
Piano

Letzte Bewegung d. expressivo

Copyrighted Music Publishers

Soprano
Alto
Tenor
Bass
Piano

Copyrighted Music Publishers

Záró gondolat

Liszt Ferenc rendkívüli szellemiségét és lelkeségét a ma embere is nagyra becsüli. Tetteivel, írásaival és műveivel igazolta, hogy magyar és keresztény. Élete csupa szolgálat, segítség, másokért élés.

Irodalom

Folyóirat:

1987. Musica Sacra A Teológia egyházzenei melléklete 1.sz. 12-14.old.

1990. Musica Sacra IV. évfolyam 2. sz. 8. old.

Internet:

<http://www.adorate.eoldal.hu/cikkek/zenei-irasok/liszt-egyhaziorommuvei.html> 2011. október 2.